

teit niet  
len. Maar  
te van de  
de Kerk  
meerdere  
dit con-  
ologische  
e Kerken  
versteit is  
alle Gere-  
en te zijn,  
sympathie  
aarm de  
orden ge-  
dysvriend  
bevat.  
— want  
eerde be-  
het een  
eginselen,  
elormoerd  
eologische  
et met de  
sterk ook  
ersiteit bij  
uovervran-  
n en haar  
en Kerk  
ij tegelijk  
de facult-  
et de Ge-  
Niet eerst  
en, maar  
er Hooge-  
t Gerefor-  
En vol-  
hebben  
het voet-  
lader ver-  
le Kerken  
edrongen.  
19 heeft  
n geheel  
eisch ge-  
fessoren  
formeerde  
k, dat de  
end moest  
de Kerke-  
den zijn.  
eologische  
te Gerefor-  
dan ook  
aan den  
eginsel te  
dit toe,  
dan zal  
te moeij-  
te staan  
eisch van  
er contact  
et het toe-  
teit zocht.  
eken met  
Kerk, om-  
te te ver-  
formeerde  
en de Ge-  
ta maakten  
in de Ge-  
dat de  
even om-  
kbn, dan  
ode dezer  
ig, of de  
en daarna  
Kerk naar  
beginselen  
en meest  
niversiteit  
aan en ze  
alleen te  
formeerde  
de Waar-  
teit hiervan  
de Kerk,  
at dit wel-  
e Kerken,  
den ooge-  
teit onder  
et anders  
eologische  
e Kerken  
stemmen  
de meest-  
d, waartoe  
icht, niet  
je Univer-  
voor heel  
en zou  
idovriend  
e Univer-  
aan deze  
haar be-  
verloren  
e faculteit  
enis van  
et alleen  
naar even-  
door de  
are hooge-  
de niet  
den in de  
idovriend  
k in die  
moge-  
waarheid  
de Vrije  
e Kerken  
ur opege-  
formeerde  
ardour ze  
van haar  
ingeboet  
ezen, dan  
wegvallen  
voor alle  
tenigings-  
huid, dat  
niet bij  
kerkelijke  
i. Indien

heel de Gereformeerde geestdijheid in ons vaderland in één Gereformeerde Kerk zich openbaarde, zou het probleem daarmee van zelf opgelost wezen. En deze oplossing zou de meest ideale wezen. Want met de Synode van zulk een Gereformeerde Kerk zou de Vrije Universiteit een verband kunnen sluiten dat wel den meesten waarborg voor de zuiverheid van haar Theologische faculteit haar bood.

### Duurtetoelag bij de predikantstracumenten.

Aangezien gebleken is, dat het schrijven door het moderamen op last der Generale Synode aan alle Kerkeraden gericht in zake den duurtetoelag bij de predikantstracumenten, niet door alle Kerkeraden ontvangen is, verzoekt de scriba van het moderamen om het in de *Herant* op te nemen.

Gaarne voldoen we aan dit verzoek.

Het schrijven luidde aldus:

*Weternaar en Eerwaarde Broeders!*

De Synode heeft met algemeene stemmen in hare vergadering van 31 Augustus besloten uit te spreken, dat met het oog op de bijzondere tijdsomstandigheden, het recht en billijk is om aan de predikanten een duurtetoelag bij hun traktement te geven van minstens 12 pCt.

Daarbij heeft zij aan het Moderamen opgedragen, bij afzonderlijke circulaire dit besluit aan de Kerken mede te deelen, daar deze aangelegenheid naar het oordeel der Synode zeer dringend van aard is en dus gemeentelijk uitsluit kan lijden en dit haar besluit onmiddellijk aan de Kerken dient te worden bekend gemaakt.

Het Moderamen, deze opdracht vervullende, spreekt het vertrouwen uit dat gij naar dit advies zult handelen.

Gode bevelen,

het Moderamen voornoemd.

J. H. LANDWEHR, *Præsies.*

B. VAN SCHILLEN, *Assist.*

G. KUIJER, *Scriba.*

A. DE GEUS, *Scriba.*

Dr. H. H. K.

### Leestafel.

1. *STEDEN DES TIJDS*. Maandschrift voor Christendom en Cultuur. October. Utrecht. G. J. A. Ruys, 1917.

De October-Aflevering van dit Maandschrift opent met een klaar en duidelijk artikel van Mr. Th. HEERENKAMP. De komst van het Eerste Kiezerrecht. Het Kiezerrecht waarvan de grondgedachte is: «dat de verschillende politieke partijen in de Kamer naar evenredigheid hunner getalsterke in het land moeten vertegenwoordigd zijn en dat iedere partij de gelegenheid moet hebben om hare eigen mannen te stemmen.»

Het Eerste Kiezerrecht, dat, sindsdien wij, vredehoudende menschen, in het midden van den woedenden strijd, die Europa verscheurt, mogen blijven, in 1918 komt. Het Kiezerrecht waarvoor Mr. HEERENKAMP, daartoe aangerocht door de Redactie van *STEDEN DES TIJDS*, in deze bijdrage zijn oordeel uit spreekt. Een bijdrage waarin hij wijst op de overvloedigheid en de onmisbare voordelen er van, maar ook, en dat ook zeer uitvoerig en overtuigend, op de gevaren er aan verbonden. Waar dat nog als bezwaar bij komt dat in den eersten tijd zal worden gevoeld: «Het Eerste Kiezerrecht komt als diep, ingrijpende Kiesrecht hervorming, het komt tegelijk met zoogenoemd algemeen kiesrecht, het leidt een nieuw tijdperk in, en het brengt toch geen definitieve oplossing van het Kiesrecht-vraagstuk.»

Het Eerste Kiezerrecht komt dus op een ongelukkig tijdstip.

Volgt een artikel van J. PETER: *DE AANVAKSELINGE NATUUR*, waarin hij van den Vlaamsche schrijver: FELIX TIMMERMAN, diens werk *PALMIER*, waarvan thans, bij P. N. V. Kampen en Zo. te Amsterdam, een derde druk verscheen, bespreekt. In den hoofdpersoon, den lustigen PALMIER, ziet hij het beeld van het aanvankelijke natuurlijke en heel het boek is hem een gedicht over de aanvankelijke natuur. En daarom moeten wij het bijzondere succes van dit boek verklaren uit den troost dien de ontuchtterde beschafte menschen hier vindt, omdat hij ziet dat het natuurlijke, onbeschaafde, ongewone ook nog een zijde van louter schoonheid heeft. Het natuurlijke is in zijn aanvang niet alleen hartstocht en blinde drift, verpichting en haat, wanorde en dood, doch de natuur singt ook een stil lied, geeft een balsom voor veel smart, leugt als de tijd veel scherp en diep verdriet. Dan, een artikel van Prof. Dr. J. R. SLOTERMAN: *DE BRUINE OF LEONHARD RAGAR*, een van de Religieuze-Sociale in Zwitserland. P. MINDERHAAR geeft het slot van zijn in juli beguonden opstel over den dichter RAGAR MARIA RIKKE, en Dr. H. KOFFERBRO schrijft breedvoerig en aangeprijsend over den tiel: *EEN STUK UIT ARMENTIE* van het lieden der Armeniërs, onder het fatiekt Jong-Turken-dynastie van het herbarische Osmannische rijk. Een bloedschuld klaagt nu al jaren lang, maar inzonderheid sinds den jare 1915 van uit het alomde land van Anatoli, tot het hart en weten van het Christelijk Europa. En de BUITENLANDSCHE KRONIEK handelt de heer H. L. BAARDE over den strijd om de oude Bijbeldlanden, in verband met den tegenwoordigen wereldoorlog.

Als slot 'n LEESTAFEL.

2. *GEREFORMEERDE THEOLOGISCHE TIJDSCHRIFT*. Redactie Dr. G. Ch. Aalderks, Prof. Dr. T. Hoekstra, Dr. G. Keizer, Dr. C. Lindeboom en Prof. Dr. J. Ridderbos. Uitgave van E. J. Bosch (Jaan, Nijverdal).

In het jongste Nr. van dit Tijdschrift aller eerst een artikel van Prof. Dr. A. G. HONIG: *DE MODERNE POSITIEVE THEOLOGIE IN DUTSCHLAND*, waarin hij dan het begin eener bespreking geeft, die hij in het volgende Nr. hoopt te beëindigen, van de dissertatie over dit onderwerp, waarmede Dr. J. THYS zich den 9en Juli l.d. den graad van doctor in de Theologie aan onze V. U. verwerft. Vervolgens een bijdrage van een Duitschen geleerde en wel van Prof. Dr. Ed. KÖNIG te Bonn waarin deze een weerlegging geeft van Dr. AALDERKS' bedenkingen in het Juni-Nr. tegen hemgeen bij Dr. KÖNIG, over Exodus 6: 1-2 had geschreven. Daarop volgt dan weer als derde artikel, onder den tiel: *EXODUS 6: 1 EN DE PANTATHEOLOGIE-KRITIEK*, een duplicaat van Dr. AALDERKS.

In een artikelje doet Dr. H. W. SMIT 'Beginnels der Ethiek naar Herman Lotze.' Iets wat dan hierop neer komt, dat ver in den menschenlijken geest bestaan ethische faculteiten en disposities, dat er een ethische wereldorde bestaat; en dat er een harmonische relatie bestaat tusschen beide. Men kan het ook eenvoudig zeggen; dan, hoe dit zij, dat zijn beginselen waarvan de kennis zeer zeker geen monopolie van LOTZE is en waarvan ook de

ethicus, die tegen LOTZE's filosofie zijn bedenkingen heeft, in zijn ethiek uitgaat. Dr. RULLMANN zorgde voor de KRONIEK. Aan het slot RECHTEN.

3. *CHRISTELIJK VROUWENLEVEN*. Drink en uitgave van E. J. Bosch (Jaan, Nijverdal).

Behalve het stichtelijk stuk en de Kroniek, vindt men in het October-Nr. Luther als Hervormer van Opvoeding en Onderwijs door Mr. W. KLINKERT; van FRANKIE V. D. BORCH v. VERWOLDE twee artikelen, het eene over MEYERUS NECKER als «Zwitserseche opvoedkundige uit de 19e eeuw», het andere over LITTERATUUR EN LEVEN. Verder sleis over het ontstaan van kleuren door MARG. VERWIJ. MEYER v. HOOGSTRATEN—SCHÖCH geeft haar derde stuk over de predikant JUSTE JOOSTING en een ander waarin zij Bienen- en Buitenlandsche Bladen bespreekt. Als slotartikel EEN REZOEK AAN 's HIERENLOO door Meij. J. H. KUYPER.

4. *ONS AERENAAL* te Serie. Zutphen. J. B. v. D. BRINK en Co.

Onder dezen tiel van Aersenaal of Tuighuis wensch de Zutphense Firma populaire Brochure-reksen uit te geven waarin de verschillende Richtingen en Secten onder dagen zullen worden besproken. Een *Gereformeerde Volksuitgave*. De 1e eerste reeks of serie zal uit 10 Nrs bestaan. Van die Serie ontvingen wij No. 1 waarin Dr. J. WATERINK te Zutphen, in alphabetische volgorde, een verklaring of vertaling geeft van *ONZE LAATSTE WOORDEN* op godsdienstig en kerkelijk terrein. Ik kan de onderneming, die in een bestaande behoefte voorziet, niet anders dan een welkom toewenschen.

5. Laat mij ook nog de aandacht mogen vestigen op ons geïllustreerd weekblad *TIMOTHYUS*, Zwolle. L. A. RIVIERA en Voorboren. Met het No. van 6 October opende het zijn 23ste jaargang. Een *PROFESOR* tevens waarmede, zoo naar tekst als illustratie, zijn ouden, welverdienende roem handhaaft.

G.

### Officiële Berichten.

#### Classis 's Gravenhage.

De Kerkerad der Gereformeerde Kerk te 's Gravenhage bericht, dat de classis 's Gravenhage D. V. vergaderen zal te 's Gravenhage op Dinsdag 13 November a.s. gewone tijd en plaats.

Punten voor het Agendum worden ingewacht vóór Dinsdag 23 October a.s. bij den scriba, Witte de Witstraat 24, 's Gravenhage.

Namens den Kerkerad voornoemd,

W. H. L. KUYK, *scriba.*

#### Classis Dordrecht.

De Raad der roepende Kerk van Pattershoek bericht aan de Kerken der Classis Dordrecht, dat de vergadering der Classis D. V. zal worden gehouden op Donderdag 8 November a.s.

Punten voor het Agendum worden ingewacht vóór 25 October.

Namens den Kerkerad,

Dr. A. VOOGEL, *Præsies.*

J. A. v. D. BRUGGE, *Scriba.*

*Pattershoek*, 9 Oct. 1917.

#### Classis Alkmaar.

De Classis Alkmaar zal D. V. vergaderen te Den Helder, op Woensdag 7 Nov. a.s.

Stukken voor 't Agendum te zenden aan de Ds. Stadig te Den Helder.

Namens de Roepende Kerk,

J. ASHING, *Præsies.*

K. BIERSTEEK, *Scriba.*

*Krabbendam*, Oct. 1917.

#### Classis Breukelen.

De c.v. vergadering van de kerken der classis zal D. V. gehouden worden den 1sten Nov. te Breukelen.

Stukken en punten voor 't Agendum op te zenden tot 22 October aan den eerstondergeteekende.

Namens den Raad der Roepende Kerk te Mijrecht,

Dr. J. v. Loo, *Præsies.*

L. DE KROEK, *Scriba.*

*Mijrecht*, 8 Oct. 1917.

Aan de Gereformeerde Kerken in Nederland wordt door Deputaten voor de Correspondentie met de Hooge Overheid bekend gemaakt, dat sinds de laatste op de lijst der kerken voornoemd voor de eerste maal is geplaatst: onder No. 917 «de Gereformeerde Kerk te Nieuwbrug aan den Rijn», burgerlijke gemeente Bodegraven en Waarder; en dat daarop, als inen-gesmolten zijn geschrapt de Gereformeerde Kerken te Scheveningen A. en B. onder No. 484 en 485 en daarop zijn herplaatst onder No. 918 als «de Gereformeerde Kerk te Scheveningen».

Namens Deputaten voornoemd,

H. BOUWMAN.

### Generale Synode der Gereformeerde Kerken.

Tiende zitting, Donderdagmorgen 6 Sept.

De Voorzitter opent de vergadering, laat zingen Psalm 98: 2, leest Psalm 98 en gaat voort in gebed.

De notulen van Woensdag 5 Sept. worden gelezen en goedgekeurd.

Prof. Lindeboom rapporteert over punt E. (Voorstel van de Part. Synode van N.-Holland, dat de Generale Synode werkzaam zij, opdat aan militairen, die conscientiebezwaar hebben om in plaats van Zondagavond, Maandagmorgen naar hun ligplaats terug te keeren).

De Synode besluit zich te wenden tot de militaire overheden om te beproeven, of niet zij te verkrijgen zulk een regeling van het verlof, dat aan militairen, die conscientiebezwaar hebben om op Zondag te reizen, bij eventueel verlof zooveel mogelijk vrijheid verleend worde, om in plaats van Zondagavond Maandagmorgen naar hun ligplaats terug te keeren.

Dr. Elzenga rapporteert over M 21 (Uitmoediging om deel te nemen aan de Conferentie tegen het Neo-Malthusianisme).

De Synode besluit:

1e. hare sympathie te betuigen met het doel van de Vereeniging tot bestrijding van het N. Malthusianisme;

2e. zich te onthouden van de voorgestelde samenwerking met genoemde vereeniging, doch de Kerken op te wekken, uit eigen princip en op eigen manier met alle kracht tegen de zonde van het N. Malthusianisme in te gaan;

3e. van dit besluit kennis te geven aan het Hoofdbestuur van bovengenoemde vereeniging.

Da. Breukelaar rapporteert over Zendingrapport XIV B (Opleidingschool te Djogiacarta).

Besloten wordt:

1e. Instemming te betuigen met de regeling door den docent in verband met zijn arbeid tot herziening der Javaansche Bijbelvertaling, onder goedkeuring van de Deputaten voor de Zending, getroffen;

2e. goedkeuring te hechten aan de overeenkomst die door den Docent met het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap is aangegaan ter zake van de te betalen vergoeding voor zijn arbeid tot herziening der Bijbelvertaling;

3e. met groote waardeering voor hunnen arbeid dank te betuigen aan de H.H. Ds. D. Bakker en J. Zuidema;

4e. eveneens dank te zeggen aan den Raad van Toezicht, de Afzonderlijke Vergadering van Dienaren des Woords en de Algemeene Vergadering voor dat deze colleges in het belang der Opleidingschool hebben verricht;

5e. alle tekeningen en verantwoordingen betreffende de Opleidingschool goed te keuren en de Deputaten voor de Zending voor hun arbeid in zake deze school te dechargeeren.

Derzelve rapporteert over het Christelijk Javaansch Boekenfonds.

Besloten wordt:

a. de handelingen der Deputaten tetrak van het Christelijk-Javaansch Boekenfonds goed te keuren, alsmede de te deze zake getroffen regeling;

b. aan de te benoemen Deputaten voor de Zending op te dragen, de voor deze zaak toekomende gelden voor het derde jaar ook te doen uitkeeren.

Vooruit rapporteert Z.E.W. over het financieel Verslag der Generale Zendingdeputaten.

Te dien aanzien wordt besloten:

1. Dank te betuigen aan de heren Ds. W. Breukelaar, L. G. Weiss en P. D. Thijse voor den gewaardeerden arbeid door hen als quaestoren verricht.

2. Met waardeering voor hunnen arbeid eveneens dank te zeggen aan de heren J. C. van Schaik, H. D. van Meijenfeldt en H. v. d. Grampel voor hetgeen zij in het belang der Zending deden.

3. De rekening en verantwoording betreffende de Generale Kas goed te keuren en de Deputaten voor de Zending te dechargeeren.

4. Al de Kerken ernstig op te wekken, van alle inkomsten voor de Zending zonder enige uitzondering 10 pCt. te storten in de Generale Kas.

5. De regeling der toetreding van br. J. Zuidema tot de Gouvernementspensioenregeling goed te keuren en de door de Generale Synode van 1905 bekrachtigde pensioenregeling voor br. Zuidema ongewijzigd te handhaven en de beslissing over pensioeverhoging thans te laten rusten en van dit besluit aan br. Zuidema kennis te geven.

6. De benoeming en instructie van quaestoren naar Art. 27 der Zendingorde op te dragen aan de te benoemen Deputaten voor de Zending.

7. Het bepaalde in Art. 18 alinea 2 der Zendingorde uit te voeren door aan de te benoemen Deputaten voor de zending dezelfde instructie betreffende het beheer der Generale Kas te verstrekken, die de Generale Synode van Den Haag in navolging van die te Zwolle, Amsterdam, Utrecht en Arnhem aan hare Deputaten gaf; zie acta Generale Synode 1902 Art. 130.

8. Aan de te benoemen Deputaten voor de Zending op te dragen, het netto bedrag der bij de Generale Kas ingekomen gelden voor den arbeid onder de versproide Gereformeerden te doen afdragen aan de voor dien arbeid te benoemen Deputaten;

9. aan de Algemeene Vergadering voor Art. 15 der Zendingorde dank te zeggen voor de ingediende taxatie van de waarde der gebouwen in Indië.

10. aan de te benoemen Deputaten voor de Zending op te dragen, des noodig in de komende drie jaren tweemaal een extra collecte uit te schrijven ten behoeve van de Generale Kas;

en 11. de te benoemen deputaten voor de Zending te machtigen om ingeval van bestiale noodzakelijkheid ter voorkoming van stagnatie in den gang der zaken, kasgeld op te nemen voor rekening van de gezamenlijke Kerken tot een maximum van f10.000, gelijk dit eveneens is geschied o.a. door de Generale Synode van 1911 en die van 1914.

Prof. Dr. Hoog rapporteert verder over het Zendingrapport in het algemeen.

Besloten wordt:

1. de nog niet besproken handelingen der deputaten en alzo hun rapport in het algemeen goed te keuren;

2. deputaten decharge te verlenen voor al hun arbeid, voorzover dit nog niet door u is geschied;

3. aan deputaten en inzonderheid aan de leden van het moderamen warmen dank te brengen voor hunnen zoo omvangrijken en betrekkenzvollen arbeid.

4. opnieuw twaalf generale deputaten te benoemen.

Br. Mulder rapporteert over punt J 7 van het Agendum (Rapport van Deputaten voor de correspondentie met de Buitenlandsche Kerken).

Besloten wordt:

a. aan Deputaten voor de correspondentie met de Buitenlandsche Kerken den dank der Synode te brengen voor hunnen arbeid en hun rapport als Bijlage in de Acta op te nemen;

b. om 't antwoord van de Kerk van Göttinga omtrent het afbreken van de correspondentie met de Oud-Geref. Kerken in het Graafschap Bentheim en Oost-Friesland voor kennisgeving aan te nemen; aangezien het over de zaak geen genoechzaam licht verspreidt;

c. en de Deputaten een gelijk cretief te openen, als hun door de vorige Synode is toegestaan.

Dr. Van der Veen rapporteert over zaken, enkelen Kerken en personen rakend. De conclusies worden door de Synode aangenomen.

Dr. Dijk rapporteert over punt L. 1 (Archief).

Besloten wordt:

1. onder dankzegging aan de Kerk van Amsterdam en den door haar benoemen archivaris, weer opnieuw aan deszelfs de zorg voor het archief toe te vertrouwen;

2. aan genoemde Kerk op te dragen alle maatregelen te nemen, die voor den goeden staat van het archief noodzakelijk zijn.

Vooruit rapporteert Z.E.W. over punt L. 2. Te dien aanzien wordt besloten:

door het moderamen der Generale Synode aan de Particuliere Synodes een schrijven te richten, waarin met allen nadruk wordt aangedrongen op de zorgvuldige bewaring van haar archief, en haar verzocht wordt mede te werken, dat in de classis in haar ressort voor de archieven de vereichte zorg worde gedragen.

Br. Knol rapporteert over punt M. 1 (Rapport van het Moderamen der Synode van 's Gravenhage van 1911).

Besloten wordt:

het Rapport, met dank aan de leden van het Moderamen der Generale Synode van 's Gravenhage, goed te keuren.

Dr. Slayter brengt rapport uit over punt M. 6 (Grenswijziging Lisse en N. Vennep).

Besloten wordt:

1. Om in overeenstemming met het voorstel van de Particuliere Synode van N.-Holland, door de classen Haarlem en Leiden reeds ingestemd, de grenswijziging van de Gereformeerde Kerk van Lisse met die van Nieuw Gennep goed te keuren.

2. Daarvan kennis te geven aan beide Kerken en aan de Particuliere Synoden van Noord-Holland en Zuid-Holland (Noord).

Dr. Götting rapporteert over punten M. 2, 2b en 3 (Rapport van de classis 's Gravenhage betreffende de uingeschreven bededagen; verzoek der classis te dien aanzien; en voorstel van de Part. Synode van Groumen). Besloten wordt:

De Synode besluit aan de classis 's Gravenhage haren dank te betuigen voor het door haar verrichte en de opdracht aan genoemde classis te vernieuwen.

(Slot volgt.)

### Kort Verslag van de vergadering der Classis Schiedam 5 September 1917 te Schiedam.

1. Da. van Hazingen opent met gebed, nadat gesongen is Ps. 43: 3 en gelezen Ps. 46.

2. De credentiaelen worden gelezen.

3. Moderamen: Da. Schilder, praeses; Dr. Götting, scriba; Da. Jonkers, assessor; Da. Taal, adj. scriba.

4. Nieuwen gelezen gearresteerd.

5. Ingekomen stukken.

6. Een partikuliere schrijven van enkele Geref. broeders inzake predikantstracumenten. Wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Rapport van de Dep. van de classis Schiedam voor de verzorging van em-predikanten, predikants-weduwen en weesen. Levert geen aanleiding tot verdere bespreking.

8. Begroting voor het boekjaar 1 Juli 1917 tot 30 Juni 1918 van de pensioengelden in de classis Schiedam.

9. Rapporten.

a. Part. Synode te Hellevoetsluis.

b. Kerkvisitatie.

c. Commissie tot verbetering van predikantstracumenten. Dit rapport met eindadvies gehoord, wordt aan deputaten opgedragen deze zaak in hunne kerkeraden te bespreken, met het oog op Hoogvliet en Poortugaal.

De betrokken kerken kunnen de volgende vergadering der classis met een eventuele aanvraag komen. De commissie wordt met dank voor haar verrichten arbeid geargareerd.

d. Archief-Deputaten a.h. rapporteeren bu monde van Da. Vonk, dat het archief in orde bevonden is.

7. Inzake dienstverleening voor den geestelijken arbeid onder de militairen wordt besloten, dat classicaal te regelen, en wel iedere 3 maanden 2 predikanten. Voor ditmaal aangewezen Da. van Anken en Da. Berenda.

8. De benoemingen van deputaten voor de jaarboek worden medegedeeld.

9. Als scriba der classis wordt aangewezen Da. Schilder, als adj.-scriba Da. Taal.

10. Onderzoek naar art. 41 D.K.O.

11. Mededeelingen van ingekomen collecten. Voor de volgende vergadering moeten gestuurd 2 collecten Theol. Faculteit V. U.

12. De rondvraag levert geen bijzonderheden.

13. De volgende vergadering wordt vastgesteld op Dinsdag 27 Nov. a.s. Aladan roepende kerk: Hoogvliet; praeses Da. Sieders.

14. Lezing korte notulen.

15. De voorzitter sluit de vergadering, nadat de assessor in dankgebed is voorgegaan.

Op last der classis voornoemd,

A. TAAL,

ht. adj.-scriba.

## Buitenland.

### Zweden. Een vorstelijk woord.

De koning van Zweden heeft zijn volk opgeroepen om op Zondag 26 Aug. een bedede, te houden. Hij deed dit met de volgende woorden:

«Drie jaren gingen voorbij sedert het Zwedsche volk uitgenoodigd werd een boete- en bededag te houden en wel naar aanleiding van het uitbreken van den oorlog. Nog altijd wordt bloed met stroomen vergoten, en de nood wordt steeds grooter. Tot hertoe zijn wij door Gods genade van de rampen van den oorlog bevrijd gebleven. Het dreigend gevaar van een hongersnood is na den verkwikenden regen geweken. Het bejaamt ons daarvoor dankbaar te zijn. Een zwaar gericht gaat over de wereld. Laat ons met oprechte boetevaardigheid en zinnverandering bedenken wat tot onzen vrede dient. Op menigler wijze zijn waarheid, rechtvaardigheid en liefde in ons land in minachting gebracht. Het ergst is de lichtzinnigheid en zelfzucht, waardoor men den nood van den laatste onverschillig voorbijgaat; ja er zelfs misbruik van maakt. De geest van verzet verzuimt de moeilijkheden van den tijd dien wij beleven. Met wederkeerig hulpebetoon en eendrachtig geduld moeten wij de steeds dreigender wordende beproevingen die ons wachten, dragen. Mochten wij het zout der gerechtigheid in ons hebben, onder elkaander vrede houden, elkaanders lasten dragen en met een gereinigd hart God om den vrede smeeken. Bij de volken die door den oorlog worden geteisterd, wordt onophoudelijk het verlangen naar vrede en een welverkeerde toekomst steeds sterker. Sterk in het vertrouwen in de hulp Gods, weigeren wij de heerschappij van het geweld te erkennen, welke tegenwoordig de teichten der afzonderlijke personen en der volken beperkt. In verscheidene landen heeft men den redelijken wil, de eenheid en de heerschappij der gerechtigheid sterker en vaster op te bouwen